

ХРОНІКА КУЛЬТУРНОГО ЖИТТЯ ОДЕЩИНИ

**інформаційний огляд за матеріалами преси,
Інтернету та неопублікованими документами**

Випуск 10 (жовтень 2020 р.)

Бібліотечна справа

У 2020 р. Одеська державна академія будівництва та архітектури відзначає два ювілеї – 90-річчя створення і 90-річчя науково-технічної бібліотеки академії. Академія починає свою історію в 1930 році як Одеський інженерно-будівельний інститут. У той час були створені і обладнані навчально-методичні кабінети – кабінет основ марксизму-ленінізму з бібліотекою, що налічувала 5,5 тис. книг, і архітектурний кабінет – з 5 тис. книг і альбомів з архітектури і мистецтва. Тоді ж була створена і загальноінститутська бібліотека, яка налічувала близько 40 тис. екземплярів. У зв'язку з активним розвитком комп'ютерних технологій в 2002 році бібліотека почала використовувати комп'ютери зі встановленою автоматизованою бібліотечно-інформаційною системою. Завдяки цій базі багато бібліотечних процесів перейшло на автоматичний режим, створений електронний каталог, повнотекстова база методичних вказівок. Сьогодні в бібліотеці 19 комп'ютерів, встановлених в читальних залах, абонентах і відділах, які підключені до мережі Інтернет. Працює Wi-Fi зона. Студенти і працівники академії мають можливість самостійно користуватися електронним каталогом, базою повнотекстових підручників, базою методичних вказівок і базою нормативно-правових документів Буд-Софт. У фонді бібліотеки література з будівництва, архітектури, менеджменту і бізнесу, соціально-економічні та науково-технічні видання. Гордістю бібліотеки є відділ цінних і рідкісних книг, який налічує більше 3000 екземплярів. В читальному залі регулярно проходять літературні конференції, присвячені знаменним датам вчених академії, письменників, поетів, святкові вечори, зустрічі та ін.

Кіномистецтво

2 жовтня, в передостанній день Одеського міжнародного кінофестивалю, відбувся показ німого художнього фільму «Голем, як він прийшов у світ». Незважаючи на абсолютно новий онлайн-формат XI Одеського міжнародного кінофестивалю, традиційний перформанс під відкритим небом традиційно провели на Потьомкінських сходах. Кіноперформанс «Голем, як він прийшов у світ» на Потьомкінських сходах також транслювався в прямому ефірі на платформі oiff.online. Німий фільм жахів «Голем, як він прийшов у світ» знятий за мотивами єврейської легенди про однойменну глиняну статую, яку оживили за

допомогою магії. Дія стрічки відбувається в пражському гетто в XVI столітті. Показ стрічки на Потьомкінських сходах супроводжувався виступом камерного оркестру, який виконував саундтрек до фільму, написаний ізраїльським композитором Бетті Оліверо.

3 жовтня в час урочистої церемонії закриття 11-го Одеського міжнародного кінофестивалю були оголошені переможці. Кращих визначали журі та глядачі, за результатами голосування яких вибрали лауреатів Гран-Прі Міжнародного конкурсу і «Призу глядацьких симпатій» Національного конкурсу.

14 жовтня в кінотеатрі Multiplex Gagarinn Plaza відбувся допрем'єрний показ фільму «Фортеця Хаджибей», реж. Костянтин Коновалов. У широкому прокаті по всій країні, картина з'явилася 15 жовтня. «Фортеця Хаджибей» – це історично-пригодницький фільм українсько-грузинсько-турецького виробництва. Фільм-відкриття нового століття історії Одеської кіностудії. Кінострічка знята в традиціях золотого фонду. Фільм для сімейного перегляду про дружбу і кохання, боротьбу добра і зла, благородство і підступність.

До 75-річчя ООН в Одесі вийшов фільм, режисером якого виступив Хобарт Ерл. Запис проходив 6 жовтня біля Оперного театру, де маестро разом з Національним одеським філармонічним оркестром виконав багато популярної класичної музики до цього ювілею.

Клуби. Парки. Зоопарк

3 жовтня в Одеському зоопарку відбулося свято «День малюків», присвячений наймолодшим його мешканцям. Традиційно, один раз на рік, в зоопарку підводять підсумки конкурсу «Дай ім'я малюку». Одесити пропонують імена дитинчатам які народилися протягом року в зоопарку. Захід проходив з врученням призів переможцям, який запропонував найкращі імена для новонароджених вихованців. У 2020 році в Одеському зоопарку – справжнісінький бебі-бум, малюки народилися у таких тварин як: лелеки, зебра, нільгау, мунтжак, зелена мавпа, єнот-полоскун, біла лань, орел-могильник, українські корови, амурський тигр, угорські корови, африканські леви. Крім того, гостей зоопарку чекала весела програма з іграми та загадками. На завершення святкової програми всі вирушили на показове годування єнотів і молоді мамі-левиці, у якій в цьому році народилися левенята-двійнята.

В Одеському зоопарку відбулося свято, присвячене Міжнародному дню захисту тварин. Гостей зоологічного парку зустрічали мандрівник, панда і мавпа. Разом з веселими аніматорами діти брали участь у рухливих іграх, конкурсах і розвагах. Ведучі свята в ігровій формі розповідали юним відвідувачам зоопарку багато цікавих фактів про рідкісні види тварин, що живуть в різних куточках світу, і необхідності захисту кожної живої істоти на Землі. Учасники урочистості намалювали спільну картину «Наш світ», де зобразили своїх улюблених тварин. На завершення святкової програми всі вирушили на показові годування ведмедів і зубрів. Такі показові годування супроводжуються захоплюючими розповідями екскурсовода про тварину, яку годують.

Літературне життя

Лауреат конкурсу «Вечірньої Одеси» «Люди справи» за підсумками 2016 року Микола Петрович Водько написав нову книгу – «На зламі епохи». Будучи головним сищиком величезної країни, він виявився в центрі подій, пов'язаних з розвалом СРСР, про що розповідає в своїй книзі (глава «Трагедія ХХ століття»), пригадуючи маловідомі факти, що, безсумнівно, зацікавлять масового читача. Після відходу з практичної роботи в органах внутрішніх справ, Микола Петрович ось уже понад 20 років займається наукою в області юриспруденції. Працював проректором з наукової роботи Московського університету внутрішніх справ, а з 2008 року працює професором Одеського університету МВС України. У своїй книзі він приділяє багато уваги темі боротьби зі злочинністю, успіхам і помилкам в розкритті резонансних злочинів, що, безумовно, буде корисним для нинішніх працівників правоохоронних органів.

Музеї. Пам'ятники

13 жовтня Одеський історико-краєзнавчий музей запрошував на відкриття виставки приуроченої до Дня захисника України та до Дня створення УПА. Виставковий проект, ініційовано агенцією «Укрінформ», Центром досліджень визвольного руху та Українським інститутом національної пам'яті. Створено спільно з архівом Центру досліджень визвольного руху, Галузевим державним архівом Служби безпеки України, архівом Польського інституту національної пам'яті, архівом Організації українських націоналістів. Проект втілено в життя у формі пересувної виставки, що присвячена пам'яті оборонців України, які кинули виклик двом тоталітарним режимам: радянському та нацистському. В виставці надані портрети та біографії вісьмох жінок і чоловіків з УПА.

16 жовтня в Миському саду була відкрита інтерактивна скульптурна композиція «Голос Одеси». Композиція являє собою бронзовий старовинний грамофон, що втілює «Одесу, яка звучить». Його чотири сторони це фасади одеських будинків з безліччю деталей міських будівель і дворів. Крім того, на постаменті скульптури розміщений QR-код за допомогою якого можна потрапити на спеціальний сайт, який представляє звукові треки властиві Одесі (крики чайок, шум моря, роботу порту і т. д.), а також фрагменти пісень, композицій і репріз у виконанні відомих одеситів.

23 жовтня на вул. Княжої, 27 в Одесі відбулося відкриття пам'ятного знака письменникові, лауреату Нобелівської премії Івану Олексійовичу Буніну. Пам'ятний знак встановили біля будинку, в якому Бунін провів свої останні роки в Одесі перед еміграцією. У цьому році відзначається 150 років з дня народження письменника. Ініціаторами встановлення пам'ятника стали Владислав і Олена Медведські – власники меморіальної квартири-музею Буковецького. Вони ж взяли на себе всі витрати, пов'язані з установкою пам'ятного знака. Втілив ідею відомий одеський і український скульптор Серафим Чаркін. Пам'ятний знак Івану Буніну встановлений за підтримки департаменту культури та туризму Одеської міськради.

В рамках проекту «Дуже цифрові резиденції» в одному з двориків Художнього музею одеситам показали 3D-моделі старовинних і сучасних скульптур. Підтримку проекту надав Український культурний фонд, учасники протягом місяця опанували сучасними технологіями. Методом фотосканування реального об'єкта зображення переносили на комп'ютер, потім застосовувалися друк на 3D-принтері або фрезерування із спеціальних матеріалів. Одним із завдань «Резиденцій» було створення і збереження цифрових копій об'єктів одеської культурної спадщини. Скан допоможе в подальшому відновлювати руки або ноги, які часто відбивають. Процеси реставрації та реконструкції можуть відбуватися з використанням цифрових технологій. В обласній науковій бібліотеці знайде собі притулок копія колодязя, зроблена Олексієм Воронко – оригінал стоїть у дворі будинку на розі вулиць Пастера та Торгової. Всі учасники проекту мріють про виставку своїх моделей вже не під відкритим небом, а в залі.

Одеський історико-краєзнавчий музей радо підтримує ініціативу своїх колег з Музею родини Косачів (м. Новоград-Волинський Житомирської обл.) і прийняв естафету вишивання рушника за зразками з альбому Олени Пчілки (Ольги Петрівні Косач) «Український народний орнамент». Тому одеська майстриня-вишивальниця з Центру дитячої творчості «Єврика» Київського району Світлана Мазурова та її учениці долучилися до цієї справи в експозиції музею «Степова Україна», адже підтримка та продовження народних традицій – один з основних напрямків музейної діяльності. Акція відбулася 10 жовтня. Куратором акції в Одесі став Віктор Гоманюк, викладач Одеського художнього коледжу ім. М. Грекова, член громадського активу музею.

У постійну експозицію Одеського музею західного і східного мистецтва повернулися дві картини Франца Хальса – «Святий Лука» і «Святий Матвій», які з успіхом експонувалися на міжнародній виставці в Мілані. Грандіозний міжнародний арт-проект під назвою «Жорж де Латур. Європа світла» проходив в Італії з 7 лютого до кінця вересня. Місце експозиції – Палаццо Реалі в Мілані.

У Золотій залі Літературного музею відбувся концерт лауреатів I Міжнародного дистанційного конкурсу Odesa Music Olymp в номінаціях «фортепіано, струнно-смічкові, композиція». Концерт проходив в рамках 173-го концертного сезону Одеської обласної філармонії. Організатор конкурсу – Міжнародна громадська організація Асоціація Нова Музика. 21 лютого 2021 року відбудеться концерт лауреатів Гран-прі за участю членів журі Мирослави Которович (Київ) і Михайла Яновицька (Філадельфія) та оркестру у Великому залі Одеської філармонії.

Образотворче мистецтво

1 жовтня на сайті Посольства України в Японії відкрилася віртуальна фотовиставка, присвячена 55-й річниці встановлення побратимських зв'язків між Одесою і Йокогамою. В рамках виставки представлені фотографії схожих об'єктів, які розміщуються в Одесі і Йокогамі, зроблені одеським фотографом Олександром Гімановим і японським фотографом Кацутаро Хіраяма. Побратимські зв'язки між Одесою і Йокогама були встановлені в 1965 році.

У вересні 2015 року за сприяння Надзвичайного і Повноважного Посла Японії в Україні Шигекі Суми, Одеського міського голови Геннадія Труханова та глави міжнародного департаменту мерії м. Йокогама М. Секіяма в одеському парку біля Потьомкінських сходів були висаджені троянди – квіти, які є символом міста Йокогама. Подальша співпраця підтримується завдяки проведенню культурно-гуманітарних заходів в Україні та Японії. З 19 по 25 жовтня в кафе «JICA Yokohama» будуть представлені українські страви, а з 1 по 31 жовтня в Музеї ляльок м. Йокогама буде проходити експозиція традиційних ляльок України.

З 2-го по 4 жовтня в Центрі болгарської культури пройшла фотовиставка «Старообрядці України: історія, традиції і сучасність». Старообрядницька Архієпископія України взяла на себе місію ознайомити всіх бажаючих жителів міст і сіл Одеської області зі збереженою багатою культурою і релігійним життям старообрядців України. На виставці були представлені історичні та сучасні фотографії храмів і фотографії з життя старообрядців всіх регіонів України, унікальні книги, старообрядницький одяг і церковне начиння. Відвідувачі виставки мали можливість ознайомитися з видавничими матеріалами Архієпископії (журнали, календарі, газети та ін.); із сучасною літературою про культуру і побут старообрядців. На відкритті виставки Архієрейський хор виконував древньоправославні духовні і церковні піснеспіви.

11 жовтня, з нагоди святкування Дня художника в Україні, КУ «Міська художня галерея» підготувала для відвідувачів виставку робіт юних художників – фіналістів 13-го міжнародного конкурсу-біенале дитячої творчості «Діти малюють світ». Конкурс проходить в Одесі протягом 20 років, з ініціативи Одеської обласної Ради Миру та підтримки Одеської Єпархії. До експозиції увійшло 200 робіт юних талантів. Журі визначали кращі роботи в трьох номінаціях – живопис, графіка, прикладне мистецтво. У конкурсі взяли участь близько 1000 учасників – вихованці шкіл мистецтв і художніх студій України, а також діти з інших країн – Польщі, Італії та Америки. Замість урочистого відкриття, в зв'язку зі складною епідеміологічною ситуацією в Україні, галерея створила відео-презентацію кращих робіт учасників виставки, яка була оприлюднена на сторінках «Facebook», Департаменту культури і туризму ОМР, КУ «Міська художня галерея» та Одеської єпархії. Виставка триватиме з 11 жовтня по 12 листопада.

До 11 жовтня галерея ArtOdessa в Літньому театрі Міського саду представляла арт-проект Сергія Лиховида «Ланч Брейк» (Lunch Break). Виставковий простір був заповнений масштабними монотипії, які зображують будівельників, що розташувалися, щоб перекусити, а також справжньою бетономішалкою, скульптурами з бетону і арт-об'єктом з дір'явих кастрюль. Монотипії представляли собою відбитки зі скляних поверхонь, покритих типографської офсетної фарбою, техніка ця дуже трудомістка, потребує точності зору і руки.

До 14 листопада в творчому просторі «Діалоги» працюватиме виставка учасників всеукраїнського проекту «Вирусное искусство», на якій можна побачити 97 творів 66 авторів. Ще один твір створювався зусиллями всіх авторів і навіть гостей вернісажу – це масштабна картина-імпровізація, до створення якої долучилися і господарка «Діалогів», ініціатор проекту Олена Велика, яка і сама захоплюється абстрактним живописом. Як вплинув на життя художників карантин? На це питання кожен художник відповідає по-різному. На полотнах виписали свої тривоги навіть з надіями, страхами, мріями. Ні для кого карантин не став приводом, щоб припинити творчу роботу. Цим і прекрасна професія художника. Жанри представлених робіт найрізноманітніші – від квіткових натюрмортів до орнаментів в душі тибетських мандал, але всі вони спрямовані на те, щоб не потривожити глядача, а вилікувати його перелякану пандемією душу і заразити любов'ю до мистецтва. Переможці конкурсу отримують призи, головний з яких – персональна виставка.

До 20 жовтня в музеї арт-клубу «Вихід» була відкрита фотовиставка «Казка» Катерини Мельник. На знімках одеситки оживають сюжети про сестрицю Оленку і братика Іванка, Русалоньку, Гаррі Поттера, Шемаханську царицю і інших казкових героїв. Створити ілюзію допомагає художня обробка фотографій в фотошопі.

Виставка під назвою «Равновесие» відкрилася в галереї ArtOdessa в Літньому театрі Міського саду. Живопис Поліни Зіновеєвої і справді призводить глядача в «рівновагу» медитативної серією морських пейзажів і парою квіткових натюрмортів, що натякають про близькість моря глибокими бузковими тонами пелюстків гіацинта і тюльпана.

Виставковий зал реабілітаційного центру «Будинок з ангелом» відкрив персональну експозицію художньої фотографії Надії Беляєвої. До 6 листопада можна помилуватися роботами, зробленими в різних куточках землі, від Одеси і Петербурга до Токіо. Надія за професією – медик. Саме поїздки на медичні конференції, а також інші професійні заходи дозволили їй побачити світ. А, оскільки, всередині медика таївся великий художник, знімки виходили такими чудовими.

Виставку під назвою «Світ на контрастах» відкрив творчий простір «Діалоги». Своєю «Світом на контрастах» діляться з глядачами студенти «Грековки» Яна Козакова, Олександр Макогон і Алена Винниченко. Молодь дала волю фантазії у своїй чорно-білій графіці і загадкових сюжетах за участю фантастичних істот.

На честь свята Дня художника в виставковому залі Одеської організації Національної спілки художників України відкрилася експозиція, яка включила творчі твори різних жанрів. Були представлені роботи живопису, графіки, декоративно-прикладного мистецтва і скульптури 140 авторів.

У Всеукраїнському болгарському центрі до кінця жовтня працювала виставка «Шпаків шлях» Світлани Осадчук – художниці з села Олександрівка Кодимського району. «Шпаків шлях» – це і однойменний туристичний проект, який реалізується в рамках партнерської програми «Культура. Туризм. Регіони» Українського культурного фонду, програми USAID «Конкурентоспроможна економіка України» та Офісу розвитку малого і середнього підприємництва при Міністерстві розвитку економіки, торгівлі і сільського господарства України. Шпак – це придуманий супергерой, який допомагає чумакам і простим селянам. Йдучи «по сліду» Шпака, туристи знайомляться з місцевими пам'ятками.

У галереї «Андеграунд» відкрилася виставка під назвою «Світ очима художника». Так в експозиції опинилися замальовки з подорожей разом з рідними пейзажами, квітковими натюрмортами, портретами. Власник галереї Валерій Махін вручив на вернісажі дипломи за участь Олегу Рижкову, Аллі Платоновій, Олені Коламбет, Світлані Юркевич, Ганні Мандрик, Олександрю Фабрічнікову і іншим художникам.

У галереї Всесвітнього клубу одеситів відкрилася виставка живописця Андрія Коваленка «Проходящие мимо». На виставці зустрілися три десятка портретних замальовок різних років, своєрідна енциклопедія одеських типажів.

Театрально-концертне життя

В Одеському академічному музично-драматичному театрі імені Василя Василька пройшли перші покази «жахливої історії» за мотивами Михайла Булгакова «Собачье сердце». У цьому «Собачому серці» очевидна спроба показати всього Булгакова в одному.

Відкриття 173-го концертного сезону в Одеській обласній філармонії ознаменувався виступом академічного ансамблю української музики, пісні і танцю «Чайка» – володаря Гран-прі четвертого національного конкурсу народної хореографії імені Павла Вірського. Весь вечір під керуванням головного диригента, заслуженого артиста України Дмитра Притули ансамбль представляв програму з улюблених хітами і новими концертними номерами.

Одеський національний академічний театр опери та балету відзначив своє 133-річчя яскравими концертними програмами, сама видовищна з яких була присвячена балету. Відкрили вечір «Балет-гала» фрагменти з балету Чайковського «Спляча красуня», «Лебедине озеро» і «Лускунчик». Програма сприймалася як виконана чарівних образів чарівна казка. Завершився концерт парадом учасників під вальс з «Лускунчика».

Театр юного глядача імені Юрія Олеші відсвяткував 90 років від дня свого заснування «капусником», який буде повторюватися для глядачів. Сцени з улюблених вистав з новим текстом змінювали один одного, а директору і художньому керівникові, заслуженій артистці України Оксані Бурлай-Пітеровій теж дісталось кілька ролей, і одна з них – виконроб на будівництві (є такий епізод в «Ромео і Джульєтті»). Ювіляри отримали масу грамот від міської влади, облادміністрації, облради. Скоро глядачів порадує великим спектаклем за розповідями Теффі, який виріс з декількох читань, готується також спектакль «Зависть» по Юрію Олеші.

У Літньому театрі Міського саду відбувся святковий концерт для вчителів, в якому взяли участь колективи Одеського міського центру хореографічного мистецтва. Концерт радував кількістю різноманітних танців. Від запального гопака та урочистого полонезу дам і гусарів до класичних варіацій, далі були волинський «стрибунець», корейський, молдавський, закарпатський танці, сучасні імпровізації ... Старші дівчатка блиснули як танцівниці фламенко, а малюки представили яскраві номери «Жаб'ячий хор», «Веселий оркестр», «Фіксікі», «Барбарікі». У фіналі концерту відбувся спільний танець на честь Одеси-мами.

Фестивалі. Конкурси. Свята

В Одесі пройшов VI Міжнародний літературний фестиваль, в двох форматах, онлайн та офлайн. Урочисте відкриття форуму літератури відбулося в Зеленому залі Будинку вчених, ще одним фестивалним майданчиком став культурний центр ОНУ імені Мечникова. За чотири дні роботи фестивалю відбулися виступи поетів, прозаїків, музичні перформанси, майстер-класи та творчі зустрічі. У фестивалі також взяли участь досвідчені критики, літературознавці, режисери, актори, музиканти та науковці з України, Росії, Німеччини, Австрії, Литви, Швейцарії, Великобританії, Франції, Хорватії, Ісландії, Південної Кореї та Грузії. Організатори відзначили, що трансляції заходів подивилися понад 13 тисяч осіб.

На відкритому міжнародному інтернаціональному фестивалі-конкурсі «La France reunit les talents 2020» юні талановиті одесити виступили блискуче, завоювавши 10 золотих медалей, 10 переможних кубків і звання Абсолютного переможця – Гран-прі.

ХРОНІКА культурного життя Одещини [Текст] : інформ. огляд за матеріалами преси, Інтернету та неопублік. док. / Одес. обл. універс. наук. б-ка ім. М. Грушевського ; від. інформації з питань культури, мистецтва та зв'язків з громадськістю ; [підгот. І. А. Терзі-Руссу ; комп'ют. набір І. А. Терзі-Руссу ; ред. О. М. Ласкевич ; відп. за вип. О. Л. Попова]. – Одеса, 2020. –

Вип. 10 (жовтень 2020 р.). – 2020. – 8 с. ; 15x21. – 10 прим.: б.ц.

Ксерокс ОУНБ. Зам. № **45** від **26.11.2020** р. Тираж 10 прим.